

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

OSNOVNE ŠOLE

DR. IVAN PRIJATELJ SODRAŽICA

Sodražica, maj 2009

Osnova za oblikovanje Pravil šolskega reda je 60. e člen Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/07). S tem pravilnikom se določa organizacija izvajanja vzgojno-izobraževalnih programov na Osnovni šoli dr. Ivan Prijatelj Sodražica (v nadaljnjem besedilu šola).

Ta pravila veljajo za vsa področja, kjer se vzgojno-izobraževalno in drugo delo organizira ali vodi pod naslovom Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj Sodražica.

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

OSNOVNE ŠOLE DR. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA

I. PRISTOJNOSTI

Na podlagi Vzgojnega načrta šole se v Pravilnih šolskega reda natančneje opredeli:

- *Dolžnosti in odgovornosti učencev*
- *Pravila obnašanja in ravnanja*
- *Postopke in vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil*
- *Organiziranost učencev*
- *Opravičevanje odsotnosti*
- *Načine zagotavljanja varnosti*
- *Sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev*
- *Dodatke*

I. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

Dolžnosti in odgovornosti vsakega učenca so:

- da spoštuje pravila hišnega in šolskega reda,*
- da spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole ter ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola drugih učencev in delavcev šole,*
- da upošteva pravila spoštljivega in lepega vedenja ter medsebojnega komuniciranja,*

- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- da vestno in dosledno opravlja domače naloge,
- da glede na svoje sposobnosti in zmožnosti sodeluje v projektih, tekmovanjih in srečanjih na šolskem, področnem in državnem nivoju,
- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu,
- da v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti drugih učencev in delavcev šole,
- da varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole, lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje, izposojene stvari v dogovorjenem času vrne lastniku,
- da se v šoli in izven nje spoštljivo in nenasilno vede do drugih,
- da sodeluje pri urejanju šole in njene okolice ter ima spoštljiv odnos do narave,
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva in drugih zadolžitvah učencev,
- da sporoča resnične podatke,
- da skrbi za red in čistočo,
- da obvesti strokovnega delavca o kršitvah, ki jih zazna v šolskem prostoru.

II. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA

Da se bomo v šoli imeli lepo, prijetno in varno, moramo spoštovati pravila.

Skrbimo za dobro počutje na naši šoli.

Spoštujemo pravice učencev in vseh delavcev šole. V medsebojnih odnosih smo spoštljivi, prijazni, strpni, se pozdravljamo.

Učenci se obnašamo v skladu s pravili šolskega reda na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica, ki so zapisana v LDN.

Spoštujemo **navodila in usmeritve** dežurnih učiteljev, razrednikov in vodstva šole ter upoštevamo določila o umirjenem gibanju in zadrževanju v šolskih prostorih.

Med vzgojno-izobraževalnim delom na šoli velja **disciplina**, ki obsega: **točnost, prinašanje pripomočkov** za pouk, **poslušanje razlage** in navodil, **izvajanje** zastavljenih nalog, **izogibanje** dejavnostim, ki **povzročajo hrup, žalijo učitelja ali sošolce** (učenci z ničimer ne motijo pouka – sošolcev in učiteljev).

Redno obiskujemo pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

Po končani uri pouka mirno zamenjamo učilnico. Ko zvoní, odidemo v učilnico in mirno počakamo učitelja. Izjemi sta učilnici kemije in glasbene vzgoje, kjer na učitelja tiho in mirno počakamo v hodniku pred učilnico.

S svojim **vedenjem ne ogrožamo** ali vznemirjamo drugih učencev.

Sporov **ne rešujemo** z uporabo načinov, ki imajo znake nasilja (fizičnega ali psihičnega).

Učenci iz Sodražice **prihajajo v šolo** največ 10 minut pred pričetkom pouka ali drugih dejavnosti in tudi po zaključku pouka takoj odidejo domov in se ne zadržujejo več v šolskih prostorih, hodnikih, garderobi. Vsi učenci vozači obiskujejo varstvo vozačev. Varstvo učencev vozačev poteka v za to določenih učilnicah pod nadzorstvom učitelja.

Učenci, ki zamudijo pričetek pouka, morajo takoj v razred in se **opravičiti** učitelju.

Dežurni učenci v oddelku (reditelji) morajo javiti ravnateljici, dežurnemu učitelju ali tajnici **odsotnost učitelja** 5 minut po zvonjenju.

Iz šole ne smemo oditi med poukom, odmori, prostimi urami in v času drugih organiziranih oblik dela brez dovoljenja razrednika ali dežurnega učitelja.

Med poukom in odmori v šolskih **prostorih hodimo mirno, smo obzirni drug do drugega in govorimo primerno glasno.**

V šolo prinašamo le **šolske potrebščine** in ne drugih predmetov, ki s šolskim delom niso povezani.

V šolo ni dovoljeno prinašati in uporabljati **mobilnih telefonov**. Učenci lahko za nujne klice uporabljajo telefon v tajništvu šole. Ker prinašanje in uporaba mobilnih telefonov v šoli ni dovoljena, šola ne prevzame nikakršne odgovornosti v zvezi z morebitno izgubo ali odtujitvijo mobilnega telefona. V primeru uporabe telefona v času pouka in drugih dejavnosti, učitelj telefon zaseže. Telefone vračamo staršem le na govorilnih urah. Enako velja za druge zasežene predmete.

Učenci moramo sami skrbeti za svojo imovino, zato:

- ne puščamo šolskih torbic in potrebščin po šoli ali izven šole,
- vredne predmete, denar in nakit imamo vedno pri sebi in jih v šolo ne prinašamo, če to ni potrebno.

Učenci skrbimo za svoj primeren izgled, zato se primerno, neizzivalno ter dostojno oblačimo.

V šolskih prostorih uporabljamo izključno šolske copate, pri športni vzgoji pa športne copate.

Učenci, ki uporabljajo za prihod v šolo kolesa, le-ta pustijo na za to določenem prostoru.

Do šolske in tuje lastnine imamo **odgovoren odnos** in pazimo, da namerno ali nenamerno **ne uničujemo** (razbijamo, čečkamo, krušimo ...) stolov, miz, sten, tal, stikal, garderobnih omaric, učnih pripomočkov ...

Namerno povzročeno škodo smo učenci dolžni **poravnati** šoli ali posameznikom. O nastali škodi in povzročitelju smo dolžni obvestiti razrednika ali dežurnega učitelja.

Pazimo **na red in čistočo** šolskih prostorov in okolice. V šolskih prostorih je prepovedano kajenje, uživanje alkohola in drog ter drugih psihoaktivnih sredstev. Prav tako je prepovedano tudi prinašanje teh snovi v šolo, njeno okolico ali k dejavnostim, ki jih šola organizira izven svojih prostorov. V šoli in v okolici šole je prepovedana uporaba pirotehničnih izdelkov.

Vseh pravil šolskega reda in primerne vedenja se držimo tudi na dejavnostih, ki jih izvajamo izven šolske zgradbe (na ekskurzijah, kulturnih, naravoslovnih, športnih in tehniških dnevih).

Učence, ki ne spoštujejo navedenih pravil obnašanja, učitelji opozorijo in postopajo skladno s sprejetim dogovorom in kriteriji, ki so bili sprejeti na vseh šolskih strokovnih aktivih in so sestavni del pravil šolskega reda.

a) Dežurstvo učencev

NALOGE RAZREDNIH DEŽURNIH UČENCEV (REDITELJEV)

- 1. Dežurna učenca v razredu imenuje razrednik po abecednem redu.**
2. Dežurstvo traja en teden, od ponedeljka do petka.
3. V primeru, da je dežurni učenec odsoten, ga nadomesti prvi naslednji učenec, ki je predviden za dežurstvo. Učenec prevzame dolžnosti reditelja takoj, ne da bi bil poprej imenovan za to nalogo s strani razrednika.
4. Naloge razrednih dežurnih učencev (rediteljev) so:

- a) *priprava vseh učnih pripomočkov za izvajanje pouka in neposredna pomoč učitelju (prenos AV-sredstev, zemljevidov, nalog, laboratorijske opreme, učbenikov in podobno);*
  - b) *brisanje šolske table;*
  - c) *vzdrževanje higienskega reda v učilnici: opozarjanje učencev na odmetavanje papirčkov na tla, skrb za čistočo vseh delov učilnice in pospravljanje učilnice ob koncu pouka;*
  - d) *vodenje evidence odsotnih učencev, ki jo ob pričetku pouka sporoči učitelju za vpis v dnevnik;*
  - e) *v primeru, da v roku 5 minut po zvonjenju ni v razredu učitelja, to javi v pisarno šole, da se lahko opravi ustrezna zamenjava in nemoteno nadaljuje vzgojno-izobraževalno delo;*
  - f) *pri malici reditelja ob koncu pregledata mize svojega razreda in jih primerno uredita;*
  - g) *dežurna učenca ob koncu pouka zadnja zapuščata razred in sta odgovorna za morebitno slabo urejenost razreda.*
5. Dežurna učenca imata PRAVICO IN DOLŽNOST, da opozarjata svoje sošolce na izvrševanje nalog. V kolikor le-ti ne upoštevajo njunega mnenja, o tem obvestita svojega razrednika ali dežurnega učitelja.

NALOGE DEŽURNEGA UČENCA V AVLI ŠOLE

Dežurnega učenca v avli šole imenujejo razredniki sedmega, osmega in devetega razreda. Vrstni red dežurnih učencev določi razrednik razreda, ki je v določenem obdobju predviden za izvajanje dežurstva, načeloma po abecednem redu. Seznam dežurnih učencev se objavi na oglasnih deskah v vseh treh etažah in v tajništvu šole teden dni pred pričetkom dežurstva. Dežurstvo se prične izvajati drugi šolski dan z 9. razredom, nato sledijo , 8. in 7. razredi. Razrednik je odgovoren za točno in vestno izpolnjevanje nalog dežurnega učenca.

ZAMENJAVO DEŽURNEGA UČENCA LAHKO ODOBRI LE RAZREDNIK RAZREDA, KI IZVAJA DEŽURSTVO ALI RAVNATELJICA ŠOLE.

V primeru, da del učencev ali vsi učenci zapustijo šolsko zgradbo, ostane dežurni učenec na svojem mestu v avli, razen če drugače ne odredi razrednik oziroma ravnateljica šole.

NALOGE DEŽURNEGA UČENCA V AVLI SO NASLEDNJE:

- 1. Osnovna naloga je dežurstvo pri vhodnih vratih, kjer se zadržuje ves čas. Dežurni učenec lahko zapusti svoje mesto samo po naročilu učitelja, ravnateljice ali delavca šole.***
- 2. Izvaja nadzor nad dogajanjem pred šolo, v avli, garderobi in na stopnišču.*
- 3. Dežurni učenec pozdravi, vljudno sprejme in vpiše v zvezek dežurstva vse obiskovalce šole ob prihodu, odhodu in zadrževanju v bližini šole. Obiskovalce ustrezno napoti.*
- 4. V času dežurstva skrbi za red in čistočo v avli, garderobi in pred šolo. Po glavnem odmoru se dežurni učenec sprehodi po šoli in pobere papirčke ter uredi prostor pri vodni postaji.*
- 5. Pomaga opravljati hišniku manjša dela.***
- 6. Izpolnjuje vse naloge s strani dežurnega učitelja ali ravnateljice in se obrne nanju v primeru, ko potrebuje pomoč.*
- 7. Pomaga pri razdelitvi malice, prenosu pladnjev za učence razredne stopnje. Po končani malici pomaga kuharici pri pospravljanju in odnašanju posode.*
- 8. Dežurstvo traja od 07.10 do 13.10.*
- 9. Ob 13. 10 vrne zvezek dežurstva dežurnemu učitelju in le-ta s podpisom potrdi prejem in pregled dnevnega stanja ter ga shrani na dogovorjeno mesto v zbornico.***

b) Dežurstvo učiteljev

DEŽURSTVO UČITELJEV NA HODNIKIH IN V AVLI ŠOLE

- *Dežurstvo se prične v avli šole ob 7. 00, v drugih prostorih šole pa 10 minut pred začetkom pouka in poteka po tedenskem razporedu. V kratkih 5-minutnih odmorih so tako dežurni učitelji kot vsi ostali strokovni delavci šole dolžni poskrbeti, da se učenci obnašajo skladno s pravili hišnega reda.*
- *Ker glavni odmor traja 20 minut, je to ravno dovolj, da učenci pojedjo malico in se pripravijo na naslednjo uro pouka. Prvih 10 minut so vsi učitelji s skupino učencev, ki so jih poučevali 2. šolsko uro, in poskrbijo za kulturno uživanje hrane. Preostalih 10 minut dežurstvo opravljajo učitelji v avli, na hodnikih in v stopnišču po tedenskem razporedu.*
- *Dežurstvo traja do 12. 30 na hodniku razredne stopnje, na hodnikih predmetne stopnje pa do 13. 15. Dežurni učitelji po 5. in po 6. uri počakajo z učenci na šolske prevoze in poskrbijo za kulturno in varno vstopanje v avtobus ali kombi.*
- *Učence prvega razreda pospremi na šolski prevoz po končanem pouku razredničarka, vzgojiteljica ali šolska svetovalna delavka glede na razpored.*
- ***Dežurni učitelj v avli ob 13. 15 pregleda zvezek dežurstva in s podpisom potrdi prejem ter pregled dnevnega stanja ter ga shrani na dogovorjeno mesto v zbornico. O morebitnih posebnostih takoj obvesti razrednika, ravnateljico in šolsko svetovalno delavko.***
- *Učiteljice razredne stopnje so v svojem oddelku med vsemi odmori in pri malici.*

Naloge dežurnih učiteljev:

- *skrbijo za red, disciplino ter varnost učencev,*
- *nadzorujejo gibanje učencev,*
- *opravljajo preglede prostorov, kjer se zadržujejo učenci ali drugi delavci šole,*
- *opozarjajo na pomanjkljivosti,*
- *opozarjajo na vzdrževanje čistoče v šolskih prostorih in v okolici šole,*
- *kontrolirajo garderobo učencev,*
- *nadzorujejo delo dežurnega učenca ter mu dajejo dodatna navodila in naloge,*
- *morebitne prekrške učencev sporočijo razredniku še isti dan ali naslednji dan, če razrednik ni dosegljiv,*
- *razredniku posredujejo pohvale in graje za dežurne učence.*

III. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL

Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti, stori kršitev šolskih pravil. Med kršitve sodijo neustrezna vedenja in ravnanja:

PREGLEDNICA KRŠITEV IN DOLOČITEV KAZENSKIH TOČK:

Razredniki vestno vodijo evidenco učenčevih prekrškov v prilogi, ki je v mapi poleg dnevnika in ređovalnice. Pogovorijo se o prekršku z uęencem, o večjih prekrških pa tudi s šol. psihologinjo in ravnateljico. O prekršku obvestijo starše na prvih govorilnih urah ali sproti po telefonu.

Vsak prekršek ovrednotijo glede na težo kršitve pravil z doloęnim številom kazenskih točk.

Učenec/učenka dobi:

1 kazensko točko, če:

- ✓ predčasno prihaja v šolo
- ✓ neredno prihaja na jutranje varstvo
- ✓ se zadržuje v garderobi ali avli brez nadzora učitelja v času pouka
- ✓ namerno razmetava stvari
- ✓ nosi zunanjo obutev v šol. prostorih
- ✓ uporablja stvari, neprimerne za šolo
- ✓ se zadržuje v šoli po končanem pouku
- ✓ namerno zamuja
- ✓ teka po hodnikih, se preriva, kriči, zaletava
- ✓ zamuja dežurstvo ali ga neprimerno opravlja
- ✓ uporablja neprimerno besedišče (npr.: preklinjanje, žaljenje ...)
- ✓ uporablja mobilni telefon med poukom
- ✓ ovira delo dežurnega učitelja pri avtobusu
- ✓ poseduje ali uživa energijske napitke v šoli
- ✓ zapušča razred v času malice

2 kazenski točki, če:

- ✓ ne upošteva navodil, opozoril delavcev šole ali opozoril dežurnega uęenca
- ✓ skriva in uničuje tujo lastnino, poliva, namerno kakšno stvar umaže

- ✓ *nosi blatne copate*
- ✓ *zapušča pouk brez razloga (neopravičena ura)*
- ✓ *gre v trgovino (brez pisnega dovoljenja staršev)*

3 kazenske točke, če:

- ✓ *prinaša nevarne predmete v šolo (pirotehnika, noži, vžigalniki ...)*
- ✓ *namerno povzroča škodo*
- ✓ *uničuje inventar*
- ✓ *uničevanje grmičevje, drevje, ograje .....*

Več kazenskih točk, če:

- ✓ *nadleguje druge (otipavanje, verbalno izzivanje ...) 5–10*
- ✓ *žali sošolce ali zaposlene v šoli 5–10*
- ✓ *krade 5–10*
- ✓ *se pretepa ali izvaja kakršnekoli nasilje nad sošolci 5–10*
- ✓ *kadi, uživa alkohol ali druge nevarne substance v šoli 10*
- ✓ *poseduje ali prodaja prepovedane substance in predmete sošolcem 10*

Učenec ima možnost izbrisa kazenskih točk, če na nek način spremeni vedenje oziroma povrne škodo. Na kakšen način bo to storil, se dogovorita z razrednikom.

Možnosti:

- ✓ *zamenjan sedežni red*
- ✓ *pospravljanje razreda po pouku*
- ✓ *pospravljanje garderobe, avle*
- ✓ *pomoč pri pripravi dvorane za prireditev*
- ✓ *prepoved na ples*
- ✓ *na končni izlet gre lahko le v spremstvu staršev*
- ✓ *napisati opravičilo*
- ✓ *napisati spis o dogodku*
- ✓ *pomoč kuharicam, snažilkam ali hišniku*
- ✓ *pomoč šibkejšim učencem pri učenju*
- ✓ *pogovor s sošolci na razredni uri (mu povedo, kaj ni prav)*
- ✓ *dežuranje z učiteljem med odmorom*
- ✓ *denarne kazni za materialno škodo*
- ✓ *timske obravnave (starši, učenec, učitelj razrednik ...)*
- ✓ *če dežurstva ni opravljal redno, naslednjič ni na vrsti za dežurstvo*

✓ še en teden je reditelj

V primeru posedovanja nedovoljenih predmetov učitelj predmet zaseže in ga vrne staršem na govorilnih urah.

Kdor opazi škodo, mora o tem obvestiti učitelja ali odgovorno osebo. Povzročena škoda se povrne. Če se krivca ne ugotovi, se stroške razdeli na cel razred.

Teža prekrška dopušča različne načine vzgojnih ukrepov.

Prekrški se vodijo v evidenci (tabeli), ki je priloga dnevnika. Evidentirane prekrške obravnava razrednik skupaj z učenci na razrednih urah in se dogovori za nadaljnje ukrepe (možnosti odsluženja). Po opravljeni zadolžitvi se učencu kazenske točke izbrišejo.

- 1. Prekrški, ovrednoteni z 1 kazensko točko, se lahko odslužijo.*
- 2. Prekrški, ovrednoteni z 2 ali 3 kazenskimi točkami, se odslužijo v dogovoru oziroma po presoji razrednika.*
- 3. Prekrški z več kazenskimi točkami se odslužijo lahko le v primeru, če tako odloči oddelčni učiteljski zbor na sestanku strokovnega aktiva. V nasprotnem primeru se izreče vzgojni opomin.*

O vzgojnih opominih so učitelji seznanjeni na sestankih strokovnega aktiva, učenci pa na RU.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni spremeniti svojega neustreznega vedenja in sodelovati pri reševanju problemov, kljub temu, da so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in

priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **Ukinitev nekaterih pravic in ugodnosti**, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov.
- **Povečan nadzor** nad učencem, ko je v šoli, a ne pri pouku (npr. odmori, varstvom).
- **Zadržanje na razgovoru po pouku** v zvezi z reševanjem problemov v soglasju s starši.
- **Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), šola poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca oz. starša ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.**
- **Odstranitev učenca od pouka:** mogoča je, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku.

Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnateljica. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. O tem obvesti starše.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne opomine. Zapise vodi razrednik oziroma svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

VZGOJNI OPOMINI – ADMINISTRATIVNE SANKCIJE

Minister za šolstvo podrobneje določi postopek izrekanja vzgojnih opominov in varstvo pravic učencev. Izraz **vzgojni opomin** se razlikuje od doslej veljavnih **vzgojnih ukrepov**.

Vzgojni opomin se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva, ki jih vsebuje Vzgojni načrt in Pravila šolskega reda. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, dispanzerji za psihohigieno itd.). V skrajnem primeru je posledica vzgojnih opominov **premestitev učenca v drugi oddelek ali šolo**, v nekaterih primerih tudi **brez soglasja staršev**.

Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

Vzgojni opomini so:

- opomin razrednika,
- opomin oddelčnega učiteljskega zbora (z možnostjo premestitve v drug oddelek),
- opomin ravnatelja,
- opomin učiteljskega zbora (z možnostjo prešolanja).

IV. ORGANIZIRANOST UČENCEV

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci oddelčnih skupnosti sestavljajo šolsko skupnost. Vsak oddelek voli dva predstavnika v šolsko skupnost. Ta obravnava aktualno problematiko šole in aktivno sodeluje s svojimi predlogi pri organiziranju življenja in dela v šoli. Predstavniki šolske skupnosti izvolijo učence, ki sestavljajo šolski parlament. Volitve so tajne.

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju,
- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah,
- enakovredno s starši in delavci šole sooblikujejo Pravila šolskega reda in Vzgojni načrt šole,
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja,

- dajajo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dni dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditvev in interesnih dejavnosti,
- predlagajo razredniku ugotavljanje ustreznosti posamezne ocene, sodelujejo pri ocenjevanju,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim Hišnim redom in Pravili šolskega reda,
- organizirajo različne akcije in prireditve,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v šolsko skupnost. Šolska skupnost sprejme letni program dela, ki vsebuje naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom: pouka, vzgojnega delovanja, pravil šolskega reda, dni dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti, prireditvev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola; spremlja uresničevanje pravic in dolžnosti učencev ter opozarja ravnatelja in svet šole na morebitne kršitve pravic učencev,
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ...),
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši videz, čistejše okolje ...) in sodeluje pri uresnitvi idej,
- oblikuje predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem,
- opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Šolski parlament ima mentorja, ki ga imenuje ravnateljica izmed strokovnih delavcev šole.

Šolski parlament spodbuja participacijo učencev in učenk pri odločanju o zahtevah na šoli.

Tu je priložnost za skupno razpravo o pravilih, ki veljajo na šoli, in boljše razumevanje le-teh, o tekočih zadevah in o temi, ki jo na ravni države vsako leto določa Nacionalni otroški parlament.

Šolski parlament se na ravni šole sklicuje najmanj dvakrat letno. Sklicatelj prvega šolskega parlamenta je ravnateljica, nato pa mentor/ica šolskega parlamenta. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko da predstavnik oddelčne skupnosti. Če dajo pobudo predstavniki vsaj treh oddelčnih skupnosti, je ravnateljica oziroma mentor dolžan sklicati šolski parlament.

V. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Če starši vzroka izostanka ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih šola obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pojasnijo.

Odsotnost učenca zaradi bolezni ali drugega opravičljivega razloga morajo starši opravičiti v pisni obliki najkasneje v petih dneh po odsotnosti. Razrednik lahko zahteva uradno zdravniško opravičilo o izostanku učenca. Če učitelj dvomi o verodostojnosti opravičila, lahko o tem obvesti starše oziroma zdravnika in izostanka ne opraviči.

Izostanek od posamezne ure lahko opraviči razrednik ali učitelj, ki uči pri tej uri. V primeru, da učenec izostane več kot eno uro pouka, mora za dovoljenje vprašati razrednika.

Če je otrok odsoten od pouka, mora sam poskrbeti za manjkajočo snov (jo prepisati).

Učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih osnovne šole, če starši predložijo razredniku mnenje in navodilo zdravstvene službe. Učenec je prisoten pri pouku in opravlja vse zadolžitve, ki jih zmore in ne ogrožajo njegovega zdravja.

O odsotnostih zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v imenu šole, razrednik oz. mentor pridobi vnaprejšnje soglasje staršev za otrokovo udeležbo. Posreduje jim tudi vse osnovne informacije o aktivnosti. Navedene odsotnosti otroka so opravičene.

Kadar potekajo navedene aktivnosti popoldne, so učenci prisotni pri pouku. Če se učenec uvrsti na državno tekmovanje, ki poteka v popoldanskem času, je na dan tekmovanja lahko opravičeno odsoten od pouka.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovejo, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu.

Ravnateljica lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

VI. ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

- *V šoli zbiramo, obdelujemo, shranjujemo, posredujemo in uporabljamo podatke o učencih v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.*
- *Upoštevamo higiensko zdravstvene predpise glede urejenosti in opreme v vseh prostorih, ki jih uporabljajo učenci. Naprave redno servisiramo.*
- *Pri zagotavljanju varnosti učencev sodelujemo s Policijsko postajo Ribnica in s podjetjem za varnost pri delu Borštnar & CO.*
- *V času pouka in dejavnosti je organizirano dežurstvo učiteljev.*
- *Za ekskurzije in izlete zagotavljamo ustrezno število spremljevalcev.*
- *Učenci so med šolskim letom večkrat seznanjeni s Hišnim redom šole, s pravili obnašanja v šoli, na poti v šolo in na avtobusih.*
- *Učenci imajo v 1., 3., 5., in 8. razredu sistematski pregled v zdravstvenem domu v Sodražici.*
- *Učenci iz oddaljenih krajev imajo organiziran prevoz v šolo in nazaj domov.*
- *Prvošolce oskrbimo z rumenimi ruticami in odbojnimi telesi.*
- *Organiziramo tehnične preglede koles učencev petih razredov in jih opremimo z nalepkami »varno kolo«.*
- *Vse učence petega razreda vključimo v tečaj za vožnjo s kolesi in jim omogočimo opravljati izpit za kolo.*

VARNOST PRI DNEVIH DEJAVNOSTI

Večina dni dejavnosti se izvaja izven šolskih prostorov, zato bomo varnosti posvečali še prav posebno pozornost. Učenci bodo prejeli ustna ali pisna navodila.

Zaradi varnosti ne bo dovoljeno:

- *oddaljevanje od skupine brez vednosti ali naročila izvajalca programa,*

- uporabljati pripomočke in rekvizite, ki niso neposredno vezani na program in lahko motijo izvajanje programov (MP3, vokman, računalniške igrice, mobilni telefoni ...),
- ostajanje na individualnih ogledih, potem ko se skupina vrača v šolo ali domov,
- uživanje alkohola, mamil ali kajenje.

V navedenih primerih bodo spremljevalci takoj ustrezno ukrepali in po potrebi tudi prekinili izvajanje programa ter poklicali starše.

Športne aktivnosti:

Športne aktivnosti se bodo praviloma izvajale v šolskih prostorih, na šolskih igriščih ter tudi na drugih mestih, predvidenih za izvajanje športnih aktivnosti.

Pri izvajanju športnih aktivnosti ni dovoljeno:

- oddaljevanje od vadišča brez navodil učitelja oziroma trenerja,
- puščanje osebnih predmetov na prostoru, ki za to ni primeren,
- uporaba učnih in športnih sredstev brez navodil,
- vadba brez nadzora ali navodil učitelja,
- udeležba pri vajah brez primerne obutve in oblačil.

Pri izvajanju programov šole v naravi ni dovoljeno:

- zapuščanje objekta nastanitve brez predhodnega naročila oziroma odobritve učitelja,
- vnašanje nepreverjene pijače in hrane,
- samovoljna uporaba učnih, delovnih in rekreativnih sredstev,
- oddaljevanje od skupine,
- uživanje alkohola, mamil ali kajenje.

V primeru večjih kršitev dogovorjenih pravil in hišnega reda, ki velja v objektu izvajanja programa, bomo učenca izročili staršem in mu prekinili sodelovanje v programu.

VII. ZDRAVSTVENO VARSTVO UČENCEV

Osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za učence, vpisane v prvi razred, ter pri izvajanju rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj.

Če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu ali cepljenju, razrednik o tem obvesti starše učenca.

Zobozdravstveno preventivo in učenje pravilnega čiščenja ter nego zob izvaja medicinska sestra, ki vodi tudi tekmovanje »Čisti zobje«. V zobni ambulanti ZP Sodražica se opravljajo sistematični pregledi zob. Zobozdravnica in asistentka se z izvajanjem vsebin zdravstvene vzgoje vključujeta neposredno v pouk.

VIII. DODATKI

KAKO NAJ REŠIM TEŽAVE? (NASVETI ZA UČENCE)

Življenje vsak dan prinaša nove izzive in tudi težave. Četudi se težava sprva zdi velika in nerešljiva, obstaja vedno neka pot, ki pelje iz nje. Najpomembnejše je, da se težave zavedamo in jo resnično želimo rešiti. Večino težav se najhitreje reši tako, da se pogovorimo z osebo, zaradi katere ali s katero imamo problem ali poiščemo razrednika oz. osebo, ki jih lahko zaupamo.

Vsakdo med nami dela tudi napake in večino napak je možno popraviti in spremeniti ravnanje. Če se trudiš biti boljši, vedno dobiš novo priložnost za boljše ravnanje.

V vzgojnem načrtu šole smo izpostavili pet vrednot. Strokovni delavci šole in učenci smo poiskali nekaj možnih rešitev oz. razmislekov za pomoč pri reševanju posameznih težav .

ZNANJE	
TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Učenec ni znal rešiti domače naloge.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Preberi v šolskem zvezku, o čem ste govorili v šoli. ➤ Poglej v učbenik, kaj piše o tej snovi. ➤ Pokliči sošolca po telefonu.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pobrskej po e-gradivih, po internetnih straneh ali knjigah in enciklopedijah. ➤ Povprašaj starše za pomoč. ➤ Če še vedno ne gre, drugi dan vprašaj za nasvet učitelja, ki ti je dal nalogo.
Hitro pozabim predelano in naučeno snov.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izdelaj si miselni vzorec ob snovi, ki se jo učiš (piši samo bistvene podatke). ➤ Shrani miselne vzorce in jih vlagaj v mapo, tako imaš pregled nad snovjo tudi, ko se je več nabere. ➤ Ko se učiš iz učbenika, preberi en odstavek in si izpiši bistvo. Tako ponovi celotno poglavje. ➤ Tudi te zapiske shranjuj v mapi. ➤ Ob zapiskih ali miselnih vzorcih ponovi snov vsaj trikrat – petkrat. ➤ Oblikuj si urnik popoldanskega dela – v njem naj bo tudi učenje in to vsak dan. ➤ Če si kaj težko zapomniš, si okrog podatkov izmisli zanimivo zgodbo – in tako si boš podatke lažje zapomnil.
Bojim se spraševanja.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Večkrat izvajaj vaje za sproščanje – sledi svojemu dihanju, lahko tudi zapreš oči. ➤ Ko ponavljaš snov, lahko „vadiš“ pred ogledalom: glasno „odgovarjaj“ na vprašanja, ki si jih sam/a zastaviš. ➤ Svoje govorjenje lahko tudi posnameš in se nato poslušаш – tako tudi veš, če že dovolj znaš. ➤ Če si se dobro pripravil/a, se nimaš česa bati – vsakega človeka je strah preizkušenj – celo tvojega učitelja. ➤ Če je strah zelo hud, se poskusi pogovoriti z učiteljem. Morda ti bo dovolil, da pri spraševanju sediš ali si celo sam izbereš eno od vprašanj.
Prepir s sošolcem	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogovor, reševanje spora s pomočjo razrednika in nevtralnih sošolcev. ➤ Ponovno si preberi pravila lepega vedenja in razredna pravila. ➤ Iskreno se opraviči sošolcu, če si kriv.

MEDSEBOJNI ODNOSI

TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV

Vpadanje v besedo sogovornicu, prekinjanje govornice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usvajanje pravil bontona ➤ Navajanje na poslušanje ➤ Mlajši poslušata starejšega ➤ Počakaj, da dobiš besedo.
Učenec vidi napake sošolca, na svoje ni pozoren.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opozorjanje na pogovor: Pometaj pred svojim pragom.
Varstvo vozačev-fantje nagajajo dekletom.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Delaj domače naloge ali ponoviš učno snov. ➤ Zaposliti učence z različnimi zanimivimi aktivnostmi.
Prepir s sošolcem	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogovor, reševanje spora s pomočjo razrednika in nevtralnih sošolcev. ➤ Ponovno si preberi pravila lepega vedenja in razredna pravila. ➤ Iskreno se opraviči sošolcu, če si kriv.
Otipavanje učenk	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Resen pogovor o tem z učencem na samem. ➤ Dekleta poskrbijo za dostojno oblačenje. ➤ Pogovor z vsemi vpletenimi.
Učenci se zadržujejo pri dežurnem učencu.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učencem poveš, naj se v odmoru pripravijo na pouk v učilnici.
Učenec ve za prekršek drugega učenca, vendar noče biti tisti, ki toži.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pove prekršek razredniku. ➤ Učenca privedi do spoznanja, kaj je prav in kaj ne. Povedati resnico je vsekakor pošteno in nujno.
Učenec je že večkrat pozdravil odraslo osebo (zaposlene na šoli), ta pa mu ni odzdravil.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učenca usmerimo k razredniku, ta pa naj se pogovori z določenim učiteljem ali drugim zaposlenim.

ODGOVORNOST

TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Učenec ne najde copat v garderobi.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Svoje copate skrbno zloži na določeno mesto, dobro preglej garderobo, če jih še vedno ne najdeš, sporoči to dežurnemu učitelju. ➤ Sposodi si šolske copate pri dežurnem učitelju ali snažilki. Po pouku jih vrni.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ne pozabi se zahvaliti za pomoč dežurnemu učitelju ali snažilki. ➤ Spoštuj tujo lastnino.
Učenec pozabi/izgubi rumeno rutko.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doma jo postavi na vidno mesto. ➤ Povprašaj sošolce, če jo je kdo videl. ➤ V šoli zaprosi za rezervno in za pomoč. Vljudno se zahvali. ➤ Vrni oprano tisti osebi, ki ti jo je posodila. ➤ Če rutice še vedno ne najdeš, ti starši kupijo novo.
Učenec zamudi pouk (zdravnik, zobozdravnik, ortodont ...).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vljudno potrka in vstopi v razred. ➤ Stopi do učitelja in opraviči svojo zamudo. ➤ Čim bolj neopazno se usedi in pripravi na pouk. ➤ Pregled pri specialistu si poskušaj organizirati izven šolskih obveznosti (popoldne). ➤ Če pa je to možno samo dopoldne, si organiziraj preglede ob različnih urah, da ne manjkaš vedno pri istih urah (predmetih).
Pozabljanje domačih nalog	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sproti zapisuj v beležko. ➤ Doma rešuj naloge po seznamu in si označi, kar si že naredil. ➤ Če si nalogo vseeno pozabil, ne prepisuj od sošolcev, raje se na začetku ure opraviči učitelju. ➤ Pozabljeno nalogo naredi še isti dan doma.
Pozabljanje ostalih pripomočkov za pouk (ravnila, šestila,...).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sproti zapisuj v beležko. ➤ Če je možno, si jih vljudno sposodi pri sošolcu čim bolj tiho in nemoteče za ostale. ➤ Skrbno pazi na tujo lastnino. ➤ Na koncu se vljudno zahvali.
Učencu se ni dalo napisati domače naloge.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Premisli, če lahko kdo živi brez dela. ➤ Zamisli se, kako tvoji starši skrbijo za tvoje materialne dobrine. ➤ Spomni se na to, da se ti bo kmalu nabralo (nakopičilo) preveč snovi, ki je ne boš mogel več obvladati. ➤ Ti bo prijetno, ko pred sošolci ne boš znal? Ti bo všeč, če boš dobil slabo oceno? ➤ Vsakemu se kdaj česa ne da storiti, a če si dovolj odgovoren, nalogo kljub temu narediš, ker jo pač moraš in ker ti pomaga pri utrjevanju snovi.

ZDRAVO OKOLJE

TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Malica mi ne ustreza/slaba malica.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Preglej jedilnik dan prej in si malico prinesi od doma. ➤ Sam napiši predlog jedilnika za 5 dni, ga oddaj učitelju, ki ureja prehrano, da ga bo pregledal.
Boli me glava/trebuh.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Če je bolečina prehuda, da bi počakal v šoli do konca pouka, greš v tajništvo in pokličeš domov, da te pridejo iskat. ➤ Če se to velikokrat zgodi, obišči strokovnjaka (psiholog, zdravnik).
Sošolci se ne odzivajo name.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogovori se z učiteljem. Povej sošolcem. Gotovo te bo kdo razumel. ➤ Pogovori se s sošolcem, ki te vsaj malo razume, on ti bo svetoval, kako pridobiš priljubljenost.

VARNOST

TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Prerivanje, nestrpnost (pri lijaku – učilnica Ivz)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umivanje likovnih pripomočkov na wc-jih
Nedovoljen izhod na trg za vozače	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prinese dovoljenje od staršev (dnevno ali za posamezne dneve v tednu).

POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Razrednik izreče **pohvalo posameznikom ob koncu ocenjevalnega obdobja** zaradi učnega uspeha ali vzornega vedenja in prizadevnosti za oddelčno skupnost.

Učitelj lahko izreče **pohvalo ob koncu šolskega leta** za prizadevno delo v razredu, pomoč sošolcem, za sodelovanje pri interesnih in drugih dejavnostih šole.

Priznanja za dosežke na tekmovanjih – izrečejo jih mentorji zaslužnim učencem.

Šolske Prešernove nagrade prejmejo učenci devetih razredov za večletno aktivno delo na področju kulture pri pripravi šolskih in občinskih prireditev. Knjižne nagrade podeli ravnateljica šole ob slovenskem kulturnem prazniku.

Pravila šolskega reda sprejme Svet šole na predlog ravnateljice, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in Sveta staršev.

Sodražica, 22. 5. 2009

Ravnateljica:

Majda Kovačič Cimperman, prof.

Pravila šolskega reda OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica so bila obravnavana:

➤ ***na pedagoški konferenci učiteljskega zbora, dne 28. 5. 2009***

➤ ***na sestanku Sveta staršev, dne 27. 5. 2009***

➤ ***sprejeta na sestanku Sveta šole, dne 28. 5. 2009***